

HAVYAKA

SANDESHA

ಹವ್ಯಕ ಸಂದೇಶ

A Monthly Newsletter of Havyaka Welfare Trust, Estd. 1964

Vol. XXXI No. 2

DECEMBER 2021

Pages 16

Rs. 2/-

"Havyaka Sandesha" is a monthly publication by HAVYAKA WELFARE TRUST, Mumbai B-207, Valmiki Apartment, Sundar Nagar, Kalina, Vidyanaigari P. O. Mumbai - 400 098 ☎ 2665 2591

Hon. Editor : Smt. Amita S. Bhagwat

Editorial Committee : Smt. Shashikala Hegde
Smt. Tanuja Hegde
Shri Umesh Hegde
Smt. Shailaja Hegde

Publisher : Narayan Akadas R.
Hon. Gen. Secretary

Printed at : M/s. Navin Printers
Mumbai - 400 016.
☎ 2430 8316

Havyaka Welfare Trust (Estd. 1964) : is a charitable organisation dedicated to protect, preserve, promote, propagate & perpetuate art, science, Havyaka culture & traditional values among the members. The Trust runs medical centre at Dombivli at concessional rate and is open to all. DONATIONS TO 'HAVYAKA WELFARE TRUST' QUALIFY FOR TAX DEDUCTION UNDER SECTION 80 (G).

Membership of Havyaka Welfare Trust :

Patron (PT) Rs. 5010/-, Benefactor (BN)Rs.3010/-, Sustaining Life Member (SL) Rs. 2010/-, Life Member (LM) Rs. 510/-, Patron Foreign Member US \$ 150/- Prescribed membership forms duly filled and sent with cash / local cheques for Greater Mumbai and DD for outsiders will be accepted. Cheque & DD shall be drawn in favour of "Havyaka Welfare Trust".

Havyaka Sandesha Advertisement Tariff :

¼ Page B/W Rs. 5000/- annum Rs. 500/- one time.
¼ Page Colour 15,000/- annum Rs. 1500/- one time.
½ Page B/W Rs. 10,000/- annum Rs. 1,000/- one time
½ Page Colour Rs. 30,000/- per annum & 3,000/-one time.
Full Page B/W Rs.15,000/- annum Rs. 2,000/- one time
Full Page Colour Rs. 45,000/- annum & Rs. 5,000/- one time.
Matrimonial Rs. 500/- per Issue
Page Sponsorship Rs. 5000/- per annum

Publication : Authors are requested to send the materials in English / Kannada written or typed on one side of the page directly to Havyaka office addressed to the Editor "Havyaka Sandesha" or by e-mail. Topics published need not necessarily reflect the views of Havyaka Welfare Trust. Authors are solely responsible for Articles published under their name in the Havyaka Sandesha. Right to edit the material and publish rests with the Editorial Committee.

Change of Address : Members are requested to intimate the office in writing or through e-mail with their Membership No.

Managing Committee for the year 2019-2020

President : Shivkumar P. Bhagwat
Vice - President : Sanjay Bhat
Hon. Gen. Secretary : Narayan Akadas
Hon. Jt. Secretary : Umesh Hegde
Hon. Treasurer : A. G. Bhat

Elected Members :

Smt. Tanuja Hegde A. K. Bhat
Smt. Shashikala Hegde R. N. Kameshwar
Dr. Vivek Hebbar Ramesh Vaidya
N. K. Hegde Chidanand Bhagwat
Gautam Upadhya

Co-opted Members :

Umesh Maskeri, Shailaja Hegde

Editorial

"Love all including yourself"

We have grown up hearing the saying "Love all and hate none". Love is a beautiful feeling. It means caring for others, giving to others and seeing others happy. To love all, one should also learn to be happy with others. One may argue that being happy with others all the time may not be possible, and therefore, should not be expected. True, being irritated by someone's behaviour for a short while may be alright. However, being constantly angry or unhappy with others takes away the feeling of love.

From our childhood we are advised to develop self-respect but we are not specifically told to love ourselves. Love and respect are not independent of each another. Until we love ourselves how can we respect ourselves? Most of us think that human being is selfish and loving himself comes naturally.

If it was so, there would have not been so many cases of depression. There would not have been so many cases of suicide in this world. Whatever may be the external situations, the inner strength enables us to face the world. Until we love ourselves for what we are, we cannot be emotionally strong. A person with an inferiority complex may either withdraw himself from the society or may try to show off that he is superior. Either way, it dampens his spirit and comes in the way of being his natural self.

Life is simple but we find all the ways to make it complex. From our childhood we are compared with others and it makes us to think that there is always somebody who is better than us. We may not like ourselves for various reasons. For example, we may not like our face, shape of our body, our habits etc. We always look out for somebody whom we want to be like.

If we just look at the nature, we see that shapes of the branches of every tree are not the same. Petals of any two flowers are not the same. Diversity is the language in which the Almighty speaks, then how can two individual be the same?

When something goes wrong either in work or in relation, there are some who always think others are responsible for what went wrong, while some think, they are the sole cause. Sometimes the guilt they carry may not be real, because there might have not been any mistake on their part. Even if they have really done something wrong and realise it later, the burden of guilt they carry along with them can be very heavy. It may dampen the spirit of their minds and the playfulness of their hearts. It is said 'to err is human; to forgive is divine'. We need not exclude ourselves from this maxim. Instead of being resentful towards ourselves for our mistakes, we should learn from it. After all, that is called experience.

It is said anything in excess is not good and 'Love' is also not an exception. When the feeling of love, whether for ourselves or for others, exceeds limits, it may lead to obsession. Self-obsessed people often tend to be selfish which is not good.

Love all including yourself.

Amita S Bhagwat

e-mail : amitabhagwat@gmail.com

(ನವೆಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ಗಂಗೋತ್ಸತ್ತಿಯ ಕಥಾತಾತ್ಪರ್ಯ :- ಇಕ್ಷ್ವಾಕು ವಂಶದಲ್ಲಿ ಸಗರನೆಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನು ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಧ್ಯವಾದ ಅಶ್ವವನ್ನು ಸೇನೆ ಸಹಿತ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆ ಕುದುರೆಯು ದೇಶದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಅರಸರು ಸಗರನ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕಪ್ಪುಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಅಶ್ವವು ತಿರುಗಿ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದರ ಶೋಧಕ್ಕಾಗಿ ಸಗರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಿರೇ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಸುಮತಿಯೆಂಬವಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಅವರೂ ತಿರುಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಸಗರನ ಹಿರೇ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಗನಾದ ಅಸಮಂಜಸನ ಮಗ ಅಂಶುಮಂತನು ಅವರ ಶೋಧಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟು ತನ್ನ ಆ ತಂದೆಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಗೆದು ವಿವರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಹೋಗಲು ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲಮಹರ್ಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮವು ತೋರಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಕುದುರೆಯೂ ಇತ್ತು. ಅಂಶುಮಂತನು ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತನ್ನ ಭಕ್ತಿ ವಿನಯಗಳಿಂದ ಕಪಿಲರನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನ ಮಾಡಿದನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಜ್ಜನ ಮೇಲಿನ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಇಂದ್ರನು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿರುವನೆಂಬದನ್ನೂ, ಇದರ ಶೋಧಕ್ಕೆಂದು ಬಂದ ತನ್ನ ಪಿತೃಗಳೆಲ್ಲ ಕಪಿಲರ ತಪೋವಹಿಯ ಜ್ವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಭಸ್ಮಭೂತ ರಾಗಿರುವರೆಂಬದನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿತನಾದನು. ಕಡೆಗೆ ಆ ಪಿತೃಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹವು ಅವರ ಚಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಪಿಲರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಆ ಕುದುರೆಯನ್ನು ತಂದು ತನ್ನ ಅಜ್ಜನ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಪಿತೃಗಳ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಆದರೆ ಇವನಿಂದ ಅದು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವನ ಮಗನಾದ ದಿಲೀಪನೂ ಆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥನಾದನು. ಕಡೆಗೆ ಇವನ ಮಗನಾದ ಭಗೀರಥನು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿ ಹಲವು ವಿಘ್ನಗಳು ಬಂದರೂ ಹಿಂಜರಿಯದೆ ದೀರ್ಘೋದ್ಯೋಗ ನಡಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಗೆಯನ್ನು ತಂದು ತನ್ನ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದನು. ಈ ಭಗೀರಥನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಬಂದವಳಾದ್ದರಿಂದ ಗಂಗೆಗೆ ಭಗೀರಥಿಣಿ, ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತು. ಹಾಗೂ ಯಾವದೊಂದು ಕಾರ್ಯವಿದ್ದಿಗೇ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದು ಹೇಳುವ ರೂಢಿಯು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶು. ದಶಮಿಯ ದಿನವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿನ ಗಂಗೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡುವರು.

ಗಂಗಾನದಿಯ ಹೆಸರು ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಸಹ ಬಂದಿರುವುದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಭಗೀರಥನಿಗಿಂತ ಪೂರ್ವದ್ದೆಂದು ಎಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಭಗೀರಥನು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ತಂದನು, ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದು ಶಂಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಇದರಲ್ಲಿ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವಿಸ್ತಾರದ

ವಿಷಯವಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆರ್ಯರು ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶದವನಾದ ಸಗರನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗಂಗಾನದಿಯ ಮುಖದವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು. ಇವನ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳು ಅಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಆಳಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಜೆಗಳು ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮೃತರಾದರು. ಮುಂದಿನ ಮೂರು ಪೀಳಿಗೆಯವರಿಂದಲೂ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಂಶದವನಾದ ಭಗೀರಥನೆಂಬ ಶೂರ ಅರಸನು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಜಯ ಹೊಂದಿದನು. ಅಂದರೆ ಗಂಗಾನದಿಯ ಮುಖದವರೆಗಿನ ಯಾವತ್ತು ಪ್ರದೇಶವು ಇವನ ಕೈವಶವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಮುದ್ರದವರೆಗಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಈ ಸಗರವಂಶದವರೇ; ಕಾರಣ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಗುವೆಂಬ ಹೆಸರು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂತು. (ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ವಿಜಯಸ್ಥೂರಕ್ಕಾಗಿ ಸಗರರೇ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಗುವೆಂಬ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು.) ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನವರಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ವಿಘ್ನಗಳು ಬಂದರೂ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಹಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡವನು ಭಗೀರಥನಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗೆ ಭಗೀರಥಿಣಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಂಟಾಯಿತು.

ಎಷ್ಟೋ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳ ಹಾಗೂ ವೇದಮಂತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಆರ್ಯರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಶೋಧ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. 'ಆರ್ಯರು ಮೊದಲಿಗೆ ಪಂಜಾಬ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಸಾಹತು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಬೆಳೆದಂತೆ ಅವರು ಗಂಗಾ ಯಮುನಾನದಿಗಳ ದಂಡೆಗುಂಟಿ ವಸಾಹತು ಮಾಡುತ್ತ ಗಂಗಾನದಿಯ ಮುಖದವರೆಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಐದು ಕುಲಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದವು. ಈ ಕುಲದವರು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 'ಪಂಚಕ್ಷಿತಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಾಯಿತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕುರು, ಉತ್ತರಮದ್ರ ಇವರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಿಮಾಲಯದ ಆಚೆಗೆ ಇದ್ದವು. ಅವರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಈಚೆಕಡೆಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದರು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕುರುಗಳು ಹಸ್ತಿನಾಪುರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಂತೆ ವಿದೇಹ, ಇಕ್ಷ್ವಾಕು ಇವರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಕಾರ್ಯವು ಸಗರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಭಗೀರಥನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದು ಮೂರ್ತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ಮುಂದೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಶೂರರಾದ ಸಗರ ಪುತ್ರರ ಹೆಸರೂ, ಮುಂದೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಹೆಸರೂ ಇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯಗಳಾದವು. ಈ ಆರ್ಯರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಸಾಹತಿಗಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಿದವನು ಅಗಸ್ತ್ಯನು. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತವನ್ನು ದಾಟುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಯಿತು. ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಗಸ್ತ್ಯನು ಮಾಡಿದನು. ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪರ್ವತವು ಸೂರ್ಯಮಂಡಳದವರೆಗೆ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಬರಲು ಈ

The Essence of Bhagavad-Gita

✍️ Shraddha Hegde (BE-Engg)

Rajavidya Rajaguhya Yoga : Shri Krishna uses this chapter to address on the knowledge of Infinite nature of Ishvara. In order to encourage Arjuna for higher elevation of his potential service, he describes this knowledge as the King of education i.e., above all doctrines and philosophies that have been before and most secret of all secrets. He addresses Arjuna as "anasooya" as Arjuna was never envious of him and had already begun the process of purification of mind and soul by completely surrendering to him for guidance with utmost trust and faith. So, Arjuna was chosen as the right candidate to impart this principle.

Shri Krishna affirms that he is the ultimate cause of the universe. He is the father, mother, grandsire of this cosmos. He is the object of knowledge, purifier and Om. All the Vedas are Krishna himself. He causes the existence of all beings but does not dwell in them. Just like the mighty wind, which influences the movement of everything is situated within the sky but it's not beyond it. Most of the people are entrapped in this material nature due to their selfish actions and attachment. But God is just neutral to this system and remains unaffected by it. The easiest way to achieve detachment is by following the path of devotion. Any offering given with a loving heart and devotion, Lord is pleased to accept it. Infact, he is happy with simple things like flower, water and fruits. At the end of this chapter, Krishna instructs us to engage our minds in him and worship him with absolute faith.

Unfortunately, this pure knowledge which helps us to self-realize and is ever lasting is not taught in any of the schools that we have been. There is no qualification needed to begin this path. So, let's all participate in understanding this glory of devotion.

(To be continued...)

ಪರ್ವತವು ಅವರಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂತಿತು. ಆಗ್ಗೆ ತಾವು ತಿರುಗಿ ಬರುವವರೆಗೂ ಹೀಗೇ ನಿಂದಿರಬಹುದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಗಸ್ತರು ಈ ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ವಸಾಹತು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸದ ಸ್ಮರಣಕ್ಕಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣದ ಒಂದು ತೇಜಃಪುಂಜವಾದ ನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಅಗಸ್ತರ ಹೆಸರು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳೊಳಗಿನ ಕಥಾಭಾಗಗಳಿಂದ ಹೊರಡಬಹುದಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಗತಿಗಳ ಶೋಧವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಗಂಗೋತ್ಸವವು ಬರೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸವವಾಗಿರದೆ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಉತ್ಸವವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆನ್ನಬಹುದು. ಈ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಗೀರಥನ ಪ್ರಯತ್ನವೂ, ಪಿತೃಭಕ್ತಿಯೂ ಅನುಕರಣೀಯವಾಗಿವೆ. ನಾವು ಹಿಂದೂಜನರು ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವು ದೊಡ್ಡದಿರಲಿ; ಸಣ್ಣದಿರಲಿ; ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಒಯ್ಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಶೀಲರಾಗದೆ ನಿರಾಶಾವಾದಿಗಳೂ ದೈವದ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ನಡೆಯುವವರೂ ಆಗ ಹತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 'ನನ್ನ ದೈವದಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ಆದೀತು. ನನ್ನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರದದ್ದು ತಪ್ಪಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಕರ್ಮಾನುಸಾರ ನನ್ನ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳೂ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೇ ಇರುವವು.' ಇತ್ಯಾದಿ ಕಲ್ಪನೆಗಳು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿಯು ಲೋಪವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಫಲೇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕರ್ತವ್ಯಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ನೀತಿಯ ಉಪದೇಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಳಿದು ನಾವು ದೈವದ ಮೇಲೆ ಭಾರಹಾಕಿ ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಹೀನರಾಗ ಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯೇ ಕುಂಠಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಕೇವ ನಿಹತೃ ಕುರು ಪೌರೂಷಾಶಕ್ತಿಯಾ ಯನೇ ಕೃತೇ ಯದಿ ನ ಸಿಖ್ಯ ತಿ ಕೌಽತ್ರ ದೌಃ:' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ದೈವದ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕದೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯಂತೆ ಪುರುಷಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಸಾಧಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ದೋಷವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು. ದಿನದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತಾಸುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಅಡಚಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತ ತನ್ನ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ವಿಚಾರದಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತ ಇರುವ ಹಿಂದುವು ಪ್ರಾಚೀನ ಆರ್ಯಮಹರ್ಷಿಗಳ ವಂಶದವನೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಹ ಯೋಗ್ಯನಾಗಲಾರನು. ತಾನು ಇಂಥ ಗೋತ್ರದವನಿದ್ದೆನೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಆ ಮಹರ್ಷಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕಣ್ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿ ಅಂಥ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದಂಶವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲಾರದ ತಾನು ಗೋತ್ರಕ್ಕೆ ಕಲಂಕನೆಂದು ಅನಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ?

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು)

ಮೇಘದೂತವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕಿಳಿಸಿದ ಕಣ್ಮಣಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಶೈಲಜಾ ಹೆಗಡೆ, ಮುಂಬಯಿ

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ)

ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ ಮೇಘದೂತ : 'ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಲೋಕದ ಗಾರುಡಿಗ' ಎಂದು ಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ರಸಕವಿಯೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಖಿಲೀಲ್ ಗಿಬ್ರಾನ್, ಜಾರ್ಜ್ ರಸಲ್, ಮಾರಿಸ್ ಮೆಟರ್ ಲಿಂಕ್ ಮೊದಲಾದವರ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಸೃಜನಶೀಲ ಕವಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಬೀರ್, ರವೀಂದ್ರರು ಹಾಗೂ ಕಾಳಿದಾಸ ಮುಂತಾದವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸ ಲೋಕೋಕ್ತಿಗಳು ಬತ್ತಲಾರದ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ಹರಿದಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಮೀರಿ ವಿಶೇಷಾರ್ಥವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವೆನಿಸುವ ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸಗಳು ರಸಿಕರ ಮನವನ್ನು ತಣಿಸುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸನ ಮೇಘದೂತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇವು ಮೂಡಿಬಂದ ಬಗೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

'ಕಾಮಾರ್ತಾ ಹಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೃಪಣಾಃ ಚೇತನಾ ಚೇತನೇಷು' (ಶ್ಲೋಕ 5)

(ಕಾಮಾಂಧರಿಗೆ ಸಚೇತನ ಅಚೇತನಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದ ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ)

ಬೇಂದ್ರೆ ಅನುವಾದ : ಜಡವೊ ಚೇತನವೊ ಬಯಕೆ ಮರುಳರಿಗೆ ಯಾವ ವಸ್ತುವೇನು?

'ಯಾಂಭಾಮೋಘಾ ವರಮಧಿಗುಣೇ ನಾಧಮೇ ಲಬ್ಧಕಾಮಾ' (ಶ್ಲೋಕ 6)

ಅಧಿಕ ಗುಣವುಳ್ಳ ಸತ್ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ನಿಷ್ಫಲವಾದರೂ ಉತ್ತಮವೇ. ನೀಚ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾದರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸದು.

ಬೇಂದ್ರೆ ಅನುವಾದ : ಲೇಸು ಒಳ್ಳೆವರ ಬೇಡಿಕೊಂಬುದೇ ವೃಥವಾದರೂನು.

'ರಿಕ್ತಃ ಸರ್ವೋ ಭವತಿ ಹಿ ಲಘುಃ ಪೂರ್ಣತಾ ಗೌರವಾಯ' (ಶ್ಲೋಕ 20)

ಒಳಗೆ ಬಲವಿಲ್ಲದ ಸಕಲರೂ ಹಗುರ, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಮಾತ್ರ ಗೌರವಾರ್ಹ.

ಬೇಂದ್ರೆ ಅನುವಾದ : ಬರಿದು ಆಗಿ ಹಗುರಾದ; ತುಂಬಿದವ ಮಾನವಂತನಹುದು.

'ಮಂದಾಯಂತೇ ನ ಖಿಲು ಸುಹೃದಾಂ ಅಭ್ಯುಪೇತಾರ್ಥಕೃತ್ಯಾಃ' (ಶ್ಲೋಕ 38)

ಗೆಳೆಯರ ಕಾರ್ಯದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತವರು ಎಂದೂ ನಿಧಾನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಬೇಂದ್ರೆ ಅನುವಾದ : ಗೆಳೆಯಗಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸವನು ನಡುವೆ ಬಿಡುವರುಂಟೇ.

'ಆಪನ್ನಾರ್ತಿ ಪ್ರಶಮನಫಲಾಃ ಸಂಪದೋ ಹ್ಯುತ್ತಮಾನಾಂ' (ಶ್ಲೋಕ 56)

ದೊಡ್ಡವರ ಸಿರಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವು ದೀನರ ದುಃಖವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಬೇಂದ್ರೆ ಅನುವಾದ : ಕಷ್ಟ ಕಳೆವುದೇ ಇಷ್ಟವಹುದು ಉತ್ತಮರ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ.

'ಕೇ ವಾ ನಸ್ಯುಃ ಪರಿಭವಪದಂ ನಿಷ್ಫಲಾರಂಭಯತ್ಯಾಃ' (ಪೂ.ಮೇ. : ಶ್ಲೋಕ 57)

ವೃಥವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಯಾರು ತಾನೇ ಸೋಲನ್ನನುಭವಿಸಲಾರರು?

ಮುಗಿಲಿಗಂದು ಕೈ ಹಾಕಿ ಹಾರಿದರೆ ಕಾಲುಮುರಿದು ಕೊಳರೇ?

'ಪ್ರಾರ್ಯ ಸರ್ವೋ ಭವತಿ ಕರುಣಾ ವೃತ್ತಿರಾದ್ರಾಂತರಾತ್ಮಾ' (ಉ.ಮೇ.ಶ್ಲೋಕ 33)

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೃದು ಹೃದಯವುಳ್ಳವರು ದಯಾ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳವರು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಂದ್ರೆ ಅನುವಾದ : ಕರುಳುಯಿದ್ದ ಎದೆಗಾರರಿಂದ ಕರಗದಿರುವರಣ್ಣ.

'ನೀಚೈರ್ಗಚ್ಛತ್ಯುಪರಿ ಚ ದಶಾ ಚಕ್ರನಿಮಿಕ್ರಮೇಣ' (ಉ.ಮೇ.ಶ್ಲೋಕ 49)

ಅವಸ್ಥೆಯ ಗಾಡಿ ಚಕ್ರದ ಪಟ್ಟಿಯು ಮೇಲೊಮ್ಮೆ ಕೆಳಗೊಮ್ಮೆ ಏರಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಬೇಂದ್ರೆ ಅನುವಾದ : ದೆಸೆಯು ಕೆಳಗೆ ಮೇಲಾಗಿ ತಿರುಗುವದು ಏಕಚಕ್ರದಲ್ಲಿ.

ಹೀಗೆ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಅರ್ಥಾಂತರ ನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮೂಲಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಚ್ಯುತಿ ಬರದಂತೆ ಸಂಕ್ಷೇಪಗೊಳಿಸಿ, ಕನ್ನಡದ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದುವಂತೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅತಿಶಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕವಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಉತ್ತೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಲ್ಲೂ ಅನುವಾದ ಕೃತಿ ಮೂಲ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಮಿಗಿಲೆನಿಸಿ ಮೆರೆದಿದೆ. ಕಾಳಿದಾಸನ ಮೇಘದೂತದ ಪೂರ್ವಮೇಘ ನಲವತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿಯ,

ತ್ವಯ್ಯಾದಾತುಂ ಜಲಮವನತೇ ಶಾರ್ಙ್ಗಣೋ ವರ್ಣಚೌರೇ ತಸ್ಯಾಃ ಸಿಂಧೋಃ ಪೃಥುಮಪಿ ತನುಂ ದೂರಭಾವಾತ್ಪ್ರವಾಹಂ | ಪ್ರೇಷಿಶ್ಯಂತೇ ಗಗನಗತಯೋ ನೂನಮಾವರ್ಜ್ಯ ದೃಷ್ಟೀ- 'ರೇಕಂ ಮುಕ್ತಾಗುಣಮಿವಭುವಸ್ಥೂಲಮಧ್ಯೇಂದ್ರನೀಲಂ'

(ಪೂ.ಮೇ.ಶ್ಲೋಕ 49)

ಎಂಬ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯ ಸಾಲುಗಳು, ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಚರ್ಮಣ್ಣಿ ನದಿಯು ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತೆ ತೋರುವುದು. ಆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ನೀಲಮೇಘನು ಗಗನಮಂಡಲದಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬಗ್ಗಿದಾಗ, ನೀಲಮಣಿಯಂತೆ ಶೋಭಿಸುವನು. ವಿದ್ಯಾಧರರು ನೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುವರು. ಇದನ್ನು ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ಬಗೆ,

ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವನೆ ಕಳವು ಮಾಡಿದಾ ಮೋಡ ನೀನು ತಗ್ಗಿ
ನದಿಯ ನೀರು ಕುಡಿವಾಗ ಕಾಣುವಿಯೋ, ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗಿ||
ನೋಡಲಿರುವ ಆ ದೇವಜಾತಿಗಳ ಕಣ್ಣೆ ಜಾಲವಾಗಿ
'ಭೂಮಿ ತೊಟ್ಟ ಅಣಿಮುತ್ತು ಹಾರದಲಿ ಇಂದ್ರನೀಲವಾಗಿ||

ಪರಶಿವನ ಅಟ್ಟಹಾಸವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿದಾಸನ ಅದ್ಭುತ ಕಲ್ಪನೆ,

ಗತ್ತಾ ಚೋರ್ಧ್ವಂ ದಶಮುಖಭುಜೋಚ್ಚಾಸಿತಪ್ರಸ್ಥಸಂಧೇಃ
ಕೈಲಾಸಸ್ಯ ತ್ರಿದಶವನಿತಾದರ್ಪಣಸ್ಮಾತಿಥಿಃ ಸ್ಯಾಃ ||
ಶೃಂಗೋಚ್ಚಾಯೈಃ ಕುಮುದವಿಶದೈರ್ಯೋ ವಿತತ್ಯ ಸ್ಥಿತಃ ಖಂ
ರಾಶೀಭೂತಃ ಪ್ರತಿದಿಶಮಿವ ತ್ರ್ಯಂಬಕಸ್ಯಾಟ್ಟಹಾಸಃ || (ಪೂ.ಮೇ.61)

ಉನ್ನತವಾದ ನೂರಾರು ಗಗನಚುಂಬಿ ಶಿಖರಗಳು ಆಕಾಶದತ್ತರಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಿಂತಿವೆ. ಆ ಉನ್ನತವಾದ ಶಿಖರಗಳು ನೈದಿಲೆಯಂತೆ ಶುಭ್ರವಾದ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಾ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ರಾಶಿಗೊಂಡು ಹಬ್ಬಿರುವ ಪರಶಿವನ ಅಟ್ಟಹಾಸವೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಅನುವಾದಿಸಿದ ಪರಿ,

ಹಿಂದೆ ಸಂದ ರಾವಣನು ಬಿಡಿಸಿದನು ಇದರ ಸಂದು ಜೋಡು
ದೇವತೆಯರ ಕನ್ನಡಿಯೆ ಆದ ಕೈಲಾಸವದುವೆ ನೋಡು ||
ಬಾನ ಮುಟ್ಟಿ ಕೆಲ ಶಿಖರವೆತ್ತಿ ಬೆಳಕೊತ್ತಿ ಒಟ್ಟಿದಂತೆ
ದಿನವು ಕೂಡಿ ಹಲರಾಶಿಯಾದ ಶಿವನಟ್ಟಹಾಸದಂತೆ ||

ಅಂತೆಯೇ, ಕೈಲಾಸಗಿರಿಯ ಆನೆಯ ದಂತದಂತಹ ಬಿಳಿಯ ಕಾಂತಿಯೊಡನೆ, ಕಡು ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ನೀನು, ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ ದೇಹವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಉನ್ನತ ಗಾತ್ರದ ಬಲಭದ್ರನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಧರಿಸಿದ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಶಾಲಿನಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವೆ ಎಂಬರ್ಥದ(ಮಂಸನ್ಯಸ್ತೇ ಸತಿ ಹಲಭೃತೋ ಮೇಚಕೋ ವಾಸಸೀವ) ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು,

ಎಣ್ಣೆಗಲಸು ಕಾಡಿಗೆಯ ಬಣ್ಣದವ ನೀನು ನಗದ ತುದಿಗೆ
ಕೋರೆ ಹಲ್ಲಗೆರೆಯಂತೆ ಕೊರೆದ ಕೈಲಾಸ ಕೀಳುಬದಿಗೆ ||
ಚಿತ್ರ-ಚಿತ್ರಪಟದಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲೆ ನೀನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಾಂಬೆ
ಹೆಗಲಿನತ್ತ ಬಲಭದ್ರ ಹೊತ್ತ ಕಂಬಳಿಯೊ ಏನೋ ಎಂಬೆ ||

ಇಲ್ಲಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು 'ಎಣ್ಣೆಗಲಸು ಕಾಡಿಗೆಯ ಬಣ್ಣದವ ನೀನು' ಎಂದು ಮೋಡವನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಸಿ ಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಇವರ ಕಾವ್ಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ಜನಪದರ ಹೃದಯವನ್ನು ತಟ್ಟುವ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕನ್ನಡಾನುವಾದ ಕೃತಿ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅನನ್ಯವೆನಿಸಿದೆ. 'ಮಾತು ಮಾತು ಮುಢಿಸಿ ಬಂದ ನಾದದ ನವನೀತ' ಎಂದು ಸಾರುವ ಕವಿ ಮೂಲ ಮೇಘದೂತ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮುಢಿಸಿ, ಬಂದ ಸ್ವಾದಯುಕ್ತ ನವನೀತವನ್ನು ಕನ್ನಡ ರಸಿಕರಿಗೆ ಉಣ ಬಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು)

DIGITAL BANKING

Quick NET
NET BANKING

QUICK MOBIL
BANKING APP

PLATINUM
RuPay DEBIT

NKGsb Bank
NKGsb Co-op. Bank Ltd.
(Multi-State Scheduled Bank)

CALL US
Customer care 022 28602000
www.nkgsb-bank.com

TRADITIONAL VALUES | MODERN OUTLOOK

ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆಯ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ನವೋದ್ಯಮಗಳು

ಡಾ. ಜಿ. ವಿ. ಜೋಶಿ, ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞ ಮತ್ತು ಅಂಕಣಕಾರ

ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆಯ ಕಾರ್ವೋಡಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳು ಕೂಡ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳ (ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್ ಗಳ) ಭವಿಷ್ಯದತ್ತ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸುತ್ತ ತಜ್ಞ ಎನ್. ರವಿಶಂಕರ್ 2016ರಲ್ಲೇ 'ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಪಾತ್ರ ಇರಲೇಬೇಕಾದರೂ ಸ್ಟಾರ್ಟ್‌ಅಪ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಹೊಡಿಕೆದಾರನ ಪಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಪೋಷಕನ ಪಾತ್ರ' ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊಡಿಕೆದಾರನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಪೋಷಕನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವಲ್ಲೂ ಸರಕಾರ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ.

ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ದ.ಕ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಪೋಷಕನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವ ವಚನ ನೀಡುವಾಗ 2017ರ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಚಿವೆಯಾಗಿದ್ದ, ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೂ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಭರವಸೆಗಳ ಹೊಳೆಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳಿಲ್ಲದೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಮರ್ಥ ಯುವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಸಂಸದರಿಗಾಗಿಯೇ ಮಾಮೂಲಿಯಾಗಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಔದಾರ್ಯ ತೋರಿದ್ದರು. ಮೂರೂ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಆಶಾವಾದಿತ್ವ ಅವರಿಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೂ ತೂ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಬಲ್ಲ ಭೌತಿಕ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿ 'ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಕರಾವಳಿ'ಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಲಿದೆಯೆಂಬ ನಿರ್ಮಲಾ ಅವರ ಭರವಸೆ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ.

ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವುಳ್ಳ ನೂತನ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಬಲ್ಲ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಪರಿಸರ ಸೃಷ್ಟಿ, ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು 6 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನೀಡಿದ ಕೇಂದ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಗಣ್ಯವೇ. ಕೊರೊನಾ ಕಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲಂತೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಯಕರಿಗಾಗಲಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಿಂದಿನ ಭರವಸೆಗಳು ನೆನಪಿನಲ್ಲೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ. 2014-19ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಖಾತೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣಾ ಖಾತೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಂಡ ನಿರ್ಮಲಾ ಹಿಂದಿನ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಸತ್ಯ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಪಿಯೂಷ್ ಗೋಯಲ್ ಅವರಿಗೆ ಕರಾವಳಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ನೆನಪೇ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ.

ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದರೂ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗದೇ ಪರದಾಡುತ್ತಿರುವ ಯುವಕರು ಇಂದು ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಾಳೆ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಹಂತ ತಲಪಿದೆಯೆಂದರೆ ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೂ ಕೊರೊನಾ ಬಡಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲಿ! ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ನವೋದ್ಯಮಗಳು ಇರುವುದೇ ಹೀಗೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಚಾರ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಾವು ತೀರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ನಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನವೋದ್ಯಮಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಬಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇರುವುದು ಕಾರಣ. ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಗತಿಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೆನರಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ಸಂಘದ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಭಾರತದ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಜೀವನ್ ಸಲ್ಡನಾ ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ತೈಲ ಬೆಲೆಯುಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಮತ್ತು ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಭಾರೀ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟಗಳು ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹತಾಶರಾದ ಯುವಸಮುದಾಯ ಹೊಂದಿದ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತೋರಿಸುವ ನಿಖರ ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಕಳವಳಕಾರಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯ ಸುರತ್ಕಲ್ ನಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಬಲ್ಲ ನೂತನ ವಿಕಸನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ನೆರವು ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಸುರತ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೇಂದ್ರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಹೇಗೋ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಸುಪರ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಟಲ್ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಆಯೋಗದ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ ವಿನಯ ಹೆಗಡೆಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಟ್ಟಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು 2020ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ವಿಕಸನ ಕೇಂದ್ರ (ಇನ್ ಕ್ಯುಬೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್) ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿದೆ, ವಿಕಸನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ಗಣನೀಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ನಿಟ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಪಡೆದ ನವೋದ್ಯಮಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕೇವಲ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವುದೇ ನವೋದ್ಯಮದ ಯಶಸ್ಸಿನ ಲಕ್ಷಣವೇ? ವಾಸ್ತವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಂಗಳೂರು ವಿ.ವಿಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ,

ಡಾ| ಎಂ. ಪಿ. ಕರ್ಕಿ 'ಸೇವೆ'ಯ ಬೆಳಕು

ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಹೆಗಡೆ, ಅಪಗಾಲ

ಮಂಜುನಾಥ ಪರಮೇಶ್ವರ ಕರ್ಕಿ ಅವರು 1935 ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ-18.10.2021 ರಂದು ತಮ್ಮ 86ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು. ಡಾ| ಎಂ. ಪಿ. ಕರ್ಕಿ, ಕರ್ಕಿಡಾಕ್ಟು ಎಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು ತಮ್ಮ ಆರು ದಶಕಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಯಿಂದ 'ಸೇವೆ'ಗೇ ಪರಿಶುದ್ಧ ರೂಪವನ್ನು ನೀಡಿದವರು. ಇವರ ತಂದೆ ಪಿ.ಜಿ. ಕರ್ಕಿ ಖ್ಯಾತ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರು. ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ವಾದ ಮಾಡುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಅವರದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಬಂದರೆ ಜನರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಗೌರವ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರ ಅಜ್ಜ ಗಣೇಶರಾಯರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ 'ಕರ್ಕಿ ಕಂಪನಿ'ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಅಜ್ಜನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ 'ಕರ್ಕಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಈ ಕುಟುಂಬದವರ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಮೂಲತಃ ಕರ್ಕಿಯ 'ಶೇಡಜಿ ಮನೆ' ಕುಟುಂಬದ ರಾಮಚಂದ್ರ ಭಟ್ಟರು ಈ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರಾಗಿದ್ದರಂತೆ. ತಂದೆಯವರ ನ್ಯಾಯ ನಿಷ್ಠುರತೆ ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರ ಇಡೀ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿ, ರೂಪಿಸಿರಬೇಕು.

ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರು ಕುಮಟಾ ಬಾಳಿಗ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ ಓದಿ, ಮುಂಬೈನ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಓದಿ, 1960 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೊನ್ನಾವರದ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಶುಲ್ಕದೊಂದಿಗೆ, ಅನೇಕ ಬಡವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಾ 'ಬಡವರ ಡಾಕ್ಟರ್' ಎಂಬ ಬಿರುದಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಸೈಕಲ್, ಬೈಕ್ ಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊತ್ತಿನ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲದೆ, ನದಿ ದಾಟಿ ಹೋಗಿ ನೂರಾರು ರೋಗಿಗಳ ಜೀವ ಉಳಿಸಿದ ಪವಾಡಸದೃಶ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಈಗಲೂ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜನರ ನಾಡಿ ಮಿಡಿತ ನೋಡುತ್ತಲೇ, 1960 ರ ದಶಕದ ಸುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜದ ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಹೃದಯ ಮಿಡಿತವನ್ನೂ ಕರ್ಕಿಯವರ ಅಂತಃಕರಣ ಅರಿಯತೊಡಗಿತು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿಯೇ 1964 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆರ್. ಎಸ್. ಹೆಗಡೆಯವರಂಥ ಧೀಮಂತರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ, 'ಎಂ.ಪಿ.ಇ. ಸೊಸೈಟಿ'ಯಂಥ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣರಾದರು. ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಖಜಾಂಚಿಯಾಗಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವಿತದುದ್ದಕ್ಕೂ ಎಂ. ಪಿ. ಇ. ಸೊಸೈಟಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮೂಹ ಸಂಸ್ಥೆಯ

ವಿಸ್ತಾರ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತಿಗೆ ಡಾ| ಕರ್ಕಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಅಭೂತ ಪೂರ್ವವಾದದ್ದು. ಸಹಕಾರಿ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯವಾದ ಸೇವೆ ಅವರದ್ದು. ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್, ಪಟ್ಟಣ, ಪಂಚಾಯತ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿವಿಧ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹೆಮ್ಮೆ ಅವರದ್ದು. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಜನಸಂಘ, ಜನತಾಪಾರ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಯ ಚಿಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಯ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ, ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ವಾಜಪೇಯಿ, ಅಡ್ವಾಣಿಯಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಯಕರ ಒಡನಾಟ ಉಳ್ಳವರಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಡಾ| ಕರ್ಕಿ ಪ್ರಮುಖರು. 1983 ಹಾಗೂ 1994 ರ ಎರಡು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನಾವರ, ಕುಮಟಾ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿ ಅನೇಕ ಜನಪರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜನಸೇವೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕರ್ಕಿಯವರ ವಿಶೇಷತೆ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗೆ ಸ್ವಂತ ವೈದ್ಯವೃತ್ತಿಯ ಬೆವರಿನ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿ, ತನಗಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಮನೆ...ವಿನನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಸರಳತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಸಂಪನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕರ್ಕಿಯವರ ಅನನ್ಯತೆ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 'ಹೊನ್ನಾವರ ಹವ್ಯಕ' ದಂಥ ಭವ್ಯ ಸಭಾಭವನ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು, ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಯ ಅನುದಾನ ತಂದಿದ್ದು, ನೈತಿಕ ನಿಷ್ಠುರತೆಯಿಂದ ಇಂದಿನ ಸೋಗಲಾಡಿ ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ದೂರಾದದ್ದು 'ಶುದ್ಧಸೇವೆ'ಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ಅವರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಮೈಲುಗಲ್ಲುಗಳಾಗಿವೆ. ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಘನತೆಯೊಂದರಿಂದಲೇ ಹತ್ತಿರ ಹಾಗೂ ದೂರವಿದ್ದ ಸಾವಿರಾರು ಪರಿಚಿತರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವನಕ್ರಮದ ಮಾದರಿಯಾಗಿ...86 ವರ್ಷಗಳ ಜೀವಿತಾವಧಿಗಿಂತ 'ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬಾಳ್ವೆ'ಯ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ಬದುಕಿಗೆ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. 'ಮಾದರಿ'ಗಳೇ ವಿರಳವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರು ತುಂಬಿದ ಈ ಧನ್ಯತೆ ಬೆಳಕು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಣ್ಣೆರೆಸಲಿ.

(ಲೇಖಕರು ಎಸ್. ಡಿ. ಎಮ್. ಕಾಲೇಜ್ ಹೊನ್ನಾವರ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು)

ವಾಣಿಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಾಡಳಿತ ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಆದರೆ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಔದ್ಯಮಿಕವಾಗಿ ಈಗಲೂ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2020-21ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೂರರಷ್ಟು ನವೋದ್ಯಮಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿವೆ. ಕೃಷಿ, ಟೈಲ್ಸ್, ಆರೋಗ್ಯ, ನಿರ್ಮಾಣ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಿಸಿದ ಈ ನವೋದ್ಯಮಗಳ ಭವಿತವ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಈಗಲೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಯುವಕರು ಮುಂದಾಗಿರುವುದು ತುಸು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹವ್ಯಕ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಯುವಕರೂ ನವೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಶಿರಸಿ-ಸಿದ್ಧಾಪುರ ತಾಲೂಕುಗಳ ಹವ್ಯಕರ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಹೊಸ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಹವ್ಯಕ ಸಂಘಗಳು ಸಭೆ-ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ನವೋದ್ಯಮಿಗಳಾಗಿ ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆದ ಯುವಕರ ಅನುಭವ-ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದರೆ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗಲಿದೆ. ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ವಾತಾವರಣ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹರಡದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹವ್ಯಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಯುವಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿದೆ.

- ಪ್ರಮುಖ ಆಧಾರ : ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

‘ಮಾತನಾಡುವ ದೇವರು’ ಡಾ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು

ಓ ಅಮಿತಾ ಭಾಗವತ್, ಮುಂಬಯಿ

ಚಿಕ್ಕವರಿರುವಾಗ ನಾವು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಆಣೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ದೇವರಾಣೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಗಿಯಿತು, ಅವರು ನಿಜ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಉಳಿದಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ದೇವರು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಡೇರಿಸುವ, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ದೇವರು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿತ್ತು.

ಮೌನವಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವ, ಜನರ ಅಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಪವಿತ್ರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ದೇವರು ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿತ್ತು. ಮಾತನಾಡುವ ದೇವರು ಅಂದರೆ ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ‘ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು’. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನಭಾವ, ನೋಡಿದರೆ ಕೈ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ‘ಸರ್ವೇ ಜನಾ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು’ ವೇದವಾಕ್ಯ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಮತೆಯನ್ನು ಸೂಸುವ ಕಣ್ಣುಗಳು. ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತ ಅವರ ಭುಜಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಹುಳ್ಯವನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಚಾಚುತ್ತ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಂತಕತೆಯಾಗಿ ತೋರಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಲ್ಲ.

ಇಪ್ಪತ್ತರ ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಆಗಷ್ಟೇ ಉದಯಿಸಿದ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ, ಸೂರ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದೊಡನೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಂಜು ಕರಗುವಂತೆ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನವರ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ‘ಧರ್ಮಾಧಿಪತಿ’ ಎನ್ನುವ ಪದನಾಮಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೊಂದು ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು.

‘ಧರ್ಮ’ ಎನ್ನುವುದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದಲ್ಲ. ಆ ಧರ್ಮವು ದೇವರನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಮಾರ್ಗವೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಧರ್ಮವಿರುವವರಲ್ಲಿ ದೇವರಿರುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸಾಗತಕ್ಕಂತಹ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳವು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಧರ್ಮಸಹಿಷ್ಣುತೆಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಡೆಸುವ ಅದಮ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಚೇತನ ಒಂದೇ ಎಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರುವಂತಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಜೈನಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೂ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಾಧಿಪತಿ ಮಂಜುನಾಥ ಹಾಗೂ ಜೈನ ತೀರ್ಥಂಕರರನ್ನು ಸಮಾನ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಣುವರು. ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಅರ್ಚಕರು ವೈಷ್ಣವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮೀಯರಿಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾದ ಧರ್ಮಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ.

20 ಹಾಗೂ 21ನೇ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತ, ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಣೆಯುತ್ತ ಜನಮುಖಿಯಾಗಿ ಜನಾರ್ದನ ಸೇವೆಯೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಸಮೀಪರಾದವರು ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು. ಅವರ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳ ನಾವೀನ್ಯತೆಯಿದೆ. 1972ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿವಾಹವು ಇದಕ್ಕೊಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶ ಹಾಗೂ ಅವರವರ ನಂಬಿಕೆ ಪದ್ಧತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿವಾಹ, ಮಂಗಳಸೂತ್ರ, ಮದುಮಕ್ಕಳ ಉಡುಪುಗಳು, ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ಊಟ ಇವೆಲ್ಲದರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಭರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಡಜನತೆಯ ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯಥಾ ಖರ್ಚುಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹಗುರಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

‘ದಾನ’ವೆನ್ನುವ ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೂ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು, ನಾವು ಕೊಡುವ ದಾನದಿಂದ ಜೀವನದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ನಿಂತರು. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗದೆ ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿತ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಸಾಲ ನೀಡುವುದು, ಅವರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯಮದ ತರಬೇತಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸದ್ಭಳಕೆಯ ಅರಿವು ನೀಡುವುದು ಮೊದಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು 1200 ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿರುವುದು ಅವರ ಪುರೋಗಾಮಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ದೈವಸನ್ನಿಧಿಯು ಹೇಗೆ ಪವಿತ್ರವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಕೂಡ. ಕೇವಲ ಜೀವನೋಪಯೋಗಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಂತರಂಗವನ್ನೂ ವಿಕಸಿತಗೊಳಿಸುತ್ತ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು, ಕಲೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಾಂತ್ರಿಕ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ರೀತಿ ಮಾದರಿಯಾದದ್ದು. ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ‘ಯೋಗ’ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ

ಗುರುಕುಲ, ಆಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಪುರಾತನ ತತ್ವ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಜೊತೆಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ಸೇವಾ ನಿರತರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ನೇತ್ರಾವತಿ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ 'ಶಾಂತಿವನ'ದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಆಯುರ್ವೇದದ ತಳಹದಿಯಾದ ಪಂಚಕರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ 'ಯೋಗ'ದ ಶಿಬಿರಗಳೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಇದೇ ವೇಳೆ ಅವರು ನಡೆಸುವ ಎಸ್. ಡಿ. ಎಂ. ದಂತ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯವು ಎಲ್ಲ ಆಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು 'ಪುರಾತನ ತತ್ವ' ಹಾಗೂ 'ಹೊಸ ಅವಿಷ್ಕಾರಗಳು' ಇವೆರಡರನ್ನು ತೂಗಿಸಿಕೊಂಡೇ ಮುನ್ನಡೆಯುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರ ಕರುಣಾಮಯಿ ಹೃದಯವು ಮಿಡಿಯುತ್ತ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮವಿರಲಿ, ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿರಲಿ ಇವರ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ಸದಾ ಚಾಚಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ನೇತ್ರತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೋಗಿಗಳೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇವರೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆಯೂ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಜಾಗತಿಕ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಗಾಯಕರಿಗೆ, ಕವಿಗಳಿಗೆ, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಆಸಕ್ತಿ, ಅಭಿಮಾನ. ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಲು ಸತತವಾಗಿ ನಿರತರಾಗುತ್ತಲೇ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಅವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಚುಂಬಕದಂತೆ ಸೆಳೆಯುವ ಅವರ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೆರುಗು ನೀಡುವಂತೆ ಪದ್ಮವಿಭೂಷಣ, ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಪುರಸ್ಕಾರ, ರಾಜಶ್ರೀ, ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಅವರ ಜನಸೇವೆಯ ಹರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಇವರಿಂದ ಉಪಕೃತರಾದವರ ಹೃದಯದಾಳದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಹಾರೈಕೆ ಸದಾ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಂತೆ ಇವರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಾತನಾಡುವ ದೇವರು. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವೂ ಹೀಗೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿ. ಅವರ ನುಡಿಯಲ್ಲಿಯ ಜನಸೇವೆಯ ಇಂಚರ ನಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲಿ. 'ಆದರ್ಶಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ, ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ಅವರು ನೂರ್ಮಾನ ಪಲ್ಲವಿಸಲಿ' ಇದೇ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಆಧಾರ : ಧರ್ಮಾಯಾನ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆ
ಯವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಂಪುಟ

ಮದ್ಯ - ರಾತ್ರಿ

ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ
ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಮದ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ
ಅದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯ
ಕುಡಿಯುತ್ತಿರಬಹುದು
ಮದ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ!
ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ
ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ
ಮದ್ಯ
ಜಗಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
ಈ ಕೊಳಕು ಮದ್ಯ!
ಮದ್ಯ ಕುಡಿದರೆ
ಜೀವಕ್ಕೆ ಹಾನಿ
ಮದ್ಯ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ
ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ!

- ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶಾನಭಾಗ ಕಡತೋಕಾ

UGRU INDUSTRIES

With Best Compliments from

UGRU INDUSTRIES

Manufacturers of Speciality food products

Industrial Estate, Kumta,
North Kanara District, Karnataka

Plot Q1 & 2, Industrial Estate,
Hegde Road, Kumta, North Kanara District,
Karnataka - 581343, India.
Tel. & Fax : 08386-223-832
E-mail: ugruind@yahoo.co.in

ADVT.

ಇರುವೆ ಕಚ್ಚಿದ ಮಗುವಿನಂತೆ, ಲಬಲಬನೇ ಏನೂ ಒಂದು ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಕೂಗಿ ಯಾರೂ ತನ್ನನ್ನು ಎತ್ತದಿರಲು ಸುಮ್ಮನಾಗಿತ್ತು ಆ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನು. ಅಡುಗೆ ಮನೆಯೊಳಗಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕುಸುಮಳಿಗೆ ರುಬ್ಬೊ-ಯಂತ್ರದ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನಿನ ಕಿರುಚಾಟ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ ಬಂದು ಎತ್ತಲು ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಸುಮ್ಮನಾಗಿ ತೆಪ್ಪಗೆ ಮಲಗಿತ್ತು ಆ ಫೋನು. ನಾದಿನಿ ಶುಭಳ ಫೋನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಬಂದಾಗಿದೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯಂತೂ ಮೊಬೈಲಿಗೆ ಫೋನು ಮಾಡುವದೇ ಇಲ್ಲಾ, ಪತಿರಾಯ ಕರುಣಾಕರನಿಗೂ ಆಫೀಸಿನ ಕೆಲಸದೊತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರವೇ ಬರುವದಿಲ್ಲಾ; ಹಾಗಿದ್ದಾಗ ಫೋನಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಎಲ್ಲಿಂದ? ಯಾರದೂ ತಲೆಹರಟೆ ರಿಂಗ್ಟೋನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಇನ್ಸ್ಟೆಸ್ಟವೆನ್ಸಿನವರೂ ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಆಮೇಲೆ ನೋಡಿದರಾಯಿತು ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೆ ಅಂದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಡೆದಿದ್ದಳು ಕುಸುಮ.

ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುವ ಗಂಡ, ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೆಳಗಿನ ತಿಂಡಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅತ್ತೆ ಮಾವರಿಗೆ ತಿಂಡಿ ಕಾಫಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಡುಗೆಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ, ಒಪ್ಪ ಓರಣವಾಗಿಟ್ಟು, ಇನ್ನು ಜಗುಲಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಫ್ಯಾನಿನ ಕೆಳಗೆ ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಪೇಪರ ಓದುವಾ ಎಂದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದಳು ಕುಸುಮ. ಜಗುಲಿಯಲ್ಲೋ ಪೇಪರುಗಳ ಹಾಳೆಯೆಲ್ಲ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎತ್ತಿಟ್ಟು ಕುರ್ಚಿ ಮೇಜುಗಳನ್ನು ಸರಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಲಾಂಡ್ಲೆ ನಿನ್ ಫೋನ್ ರಿಸೀವರ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲದ್ದು ಕುಸುಮಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅತ್ತೆ ಮಗಳೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ ಫೋನ್ ಇಡುವಾಗ ಬಹುಶಃ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಮೊಬೈಲಿಗೆ ಫೋನು ಬಂದಿದ್ದು ನೆನಪಾಗಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಲಾಂಡ್ಲೆ ನಿನ್ ಫೋನ್ ರಿಂಗಾಯಿತು. ಅತ್ತೆ ಮಾವ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕುಸುಮಳೇ ಫೋನ್ ಎತ್ತಿದಳು.

‘ಅಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಿರಿ? ಲಾಂಡ್ಲೆ ನಿನ್ ಫೋನ್ ಎಂಗೇಜ್, ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನು ಯಾರೂ ಎತ್ತುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ; ಏನು ಸಮಾಚಾರ? ಲಾಂಡ್ಲೆ ನಿನ್ ಫೋನ್ ರಿಸೀವರ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ? ಅಥವಾ ಯಾರೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ?’ ಇನ್ನು ಏನೇನನ್ನೋ ಹೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿದ್ದ ಕರುಣಾಕರನನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲೆ ತಡೆದು ಕುಸುಮ ‘ಏನು ವಿಷಯಾ? ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಫೋನೆಂದರೆ, ಏನಾದರೂ ಆಫೀಸಿನ ಫಾಯಿಲ್ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಿರ? ಅಥವಾ ಎನ್ನುವದರೊಳಗೆ ‘ಏನಿಲ್ಲ ಮಹಾರಾಯ್ತಿ ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಮನೆಯ ಫೋನು ಹತ್ತುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಫೋನು ಮಾಡಿದ್ದರು - ಗಾಬರಿಯಾಗಿ. ತುಂಬಾ ದಿನವಾಯ್ತು ನಿನ್ನ ಫೋನು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಷಾರಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೇ ಸಹಜವಾಗಿ ಫೋನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ನೀನೇ ಫೋನು ಮಾಡಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊ’ ಎಂದು ಫೋನು ಇಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟ.

ಹೌದು. ಕುಸುಮ ಮದುವೆಯಾದ ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ಮಗ ಸಣ್ಣವನಿದ್ದಾಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿಯಾದರೂ ತವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಾಲ್ಕಾರು

ದಿನ ಇದ್ದು ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈಗ ಗಂಡನಿಗೂ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗಿ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ. ಅವನೂ ಮನೇಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುವದು ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ. ಇನ್ನು ಮಗನೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೊರೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅವನ ಕಡೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಹರಿಸಬೇಕಿತ್ತು ಕುಸುಮಳಿಗೆ. ಮತ್ತೆ ಅತ್ತೆ-ಮಾವರಿಗೂ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತ ಬಂದ ಹಾಗೆ, ತಾನೇ ತಿಳಿದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಾಗಾಗಿ ತವರಿನ ಕಡೆಯ ನೆನಪಿಗೆ ಸಮಯವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಾಗ ಫೋನು ಮೂಲಕ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದಷ್ಟೆ. ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ವರ್ಷಗಳೇ ಕಳೆದಿದ್ದವು. ಮತ್ತೆ ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರ ಪ್ರೀತಿಯು ಅವಳನ್ನ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕುಸುಮ ಒಳಗಡೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಫೋನು ಎತ್ತುವ ಕೆಲಸ ಅತ್ತೆ ಜಾನಕಮ್ಮರದ್ದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಫೋನು ರಿಂಗಾದ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಜಾನಕಮ್ಮ ‘ಯಾರದ್ದೆ ಫೋನು’ ಎನ್ನುತ್ತ ಒಳಗೆ ಬಂದರು.

ಕುಸುಮ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸುತ್ತ ಕರುಣಾಕರ ಫೋನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ರೇಗಾಡಿದ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಜಾನಕಮ್ಮನಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಗಳು ಶುಭಳ ಫೋನು ಬಂದ ವಿಷಯ ನೆನಪಾಯಿತು. ‘ಶುಭಳ ಗೆಳತಿಗೆ ಬದಲಿಯಾಗಿದೆಯಂತೆ ಈ ಊರಿಗೆ; ಅವಳು ನಮ್ಮನೆ ವಿಳಾಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳಂತೆ, ಯಾವಾಗಲಾದರು ನಮ್ಮನೆಗೆ ಬರಬಹುದು ಅತ್ತಿಗೆಗೂ ಹೇಳಿಡು ಅಂತಾ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ’ ಅಂದರು. ಕುಸುಮಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅವಳ ಹೆಸರೇನೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಜಾನಕಮ್ಮ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ‘ಸುಷ್ಮಾ’ ಅಂದರು. ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು, ನಾಳೆ ಮಾವನವರ ಪೆನ್ಸನ್ ತರಲು ಹೋದಾಗ ಮಾತನಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವದಾಗಿ ಕುಸುಮ ಹೇಳಿದಳು. ‘ಮತ್ತೆ ತಂದೆಗೆ ಫೋನು ಮಾಡಿದ್ದೆಯಾ? ಏನೆಂದರು? ನೀನೇನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದೆ?’ ಎಂಬ ಜಾನಕಮ್ಮನ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗೆ, ಕುಸುಮ, ಫೋನು ಹತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ನಾಳೆ ಮಾವನವರನ್ನು ಪೆನ್ಸನ್ ತರಲು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಂದು, ಮನೆಯ ಸಾಮಾನನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಂದಿಟ್ಟು, ಒಂದೆರಡು ದಿನದ ನಂತರ ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ತಾಯಿ ಕರುಳಿನ ಜಾನಕಮ್ಮ ಇವತ್ತೇ ಹೋಗು ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಇದ್ದು ಬಾ; ಬಾಕಿ ಕೆಲಸ ಇದ್ದದ್ದೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರಾಯಿತು, ಮತ್ತೆ ಮೊಮ್ಮಗನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ನೀನು ಹೋಗುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ, ಹೋಗಿ ಬಾ ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದರು. ಕುಸುಮಳಿಗೂ ಇದು ಸರಿ ಎನಿಸಿತು.

ಎಂಭತ್ತರ ಹರೆಯದಲ್ಲಿರುವ ರಾಮರಾಯರಿಗೆ ಮರೆವಿನ ರೋಗ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಎಂದಿನಂತೆ ಬೆಳಗಿನ ಆಸರಿ ಕುಡಿದು ಹೊರಗೆ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ರಸ್ತೆಯ ಬಳಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಗಾಡಿ ಒಳಗೆ ಬಂದಾಗ ತುಂಬಾ ಸೆಕೆಯೆನಿಸಿ ಶರ್ಟ್ ತೆಗೆದು ಗಿಳಿಯ ಗುಟ್ಟುಕಿಟ್ಟು ಫ್ಯಾನ್ ಹಾಕಿ ಕುಳಿತರು. ಕುಳಿತ ಎರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲೆ ಕರೆಂಟು ಹೋದ ಕಾರಣ ಫ್ಯಾನ್ ಬಂದಾಯ್ತು. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಆಗುತ್ತಿತ್ತಾದರೂ ಇಂದೇಕೋ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ವಯಸ್ಸಿನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಊರಿನ ಹಳೆಯ ದಿನಗಳು ಇಣಕಿ ಹೋದವು. ಆ ಬೇಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಗಾಳಿಮರ, ಹೈಸ್ಕೂಲ್

ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗಂದು ಓದಲು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಓದಿದ ಸವಿನೆನಪುಗಳು. ಎಂಥಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಾತಾವರಣ, ಆಗ ಈ ಫ್ಯಾನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಲೈಟೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಚಿಮಣಿ ಬುರುಡೆಯ ಕೆಳಗೆ ಓದುವುದು. ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಆ ಬೇಲೆ ಮೇಲಿನ ಗಾಳಿಮರದ ಸುಂಯುಟ್ಟುವ ಗಾಳಿಯ ಶಬ್ದ, ಸಮುದ್ರದ ಭೋರ್ಗರೆಯುವ ಶಬ್ದ, ಅವುಗಳೇ ಈಗಿನ ರೇಡಿಯೋ? ಅಲ್ಲಾ! ಇಯರ್ ಫೋನು ಆಗಿದ್ದವು. ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ನಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಜಿ ಮದುವೆ ಪೂಜೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿದ್ದರೆ, ಈಗಿನಂತೆ ಎ/ಸಿ ಹಾಲ್ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಮನೆಯ ಅಂಗಳವೇ ಹಾಲ್ ಆಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಂದ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆ ಹೋಟೇಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಊಟ ತಿಂಡಿ, ಎಲ್ಲಾ. ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಲು ಗದ್ದೆಬೈಲು - ಸಮುದ್ರದ ಬೇಲೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರದ ದಿನಗಳಾದರಂತೂ ಎಷ್ಟು ಅಲ್ಪಾದಕರ ನಿರ್ಸರ್ಗರಮ್ಯ ತಾಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಆ ಗದ್ದೆಬೈಲು. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಗಿರಿಕಂದರ ತೋಟಗಳಿಂದ ತೀಡಿಬಂದ ಹಿತವಾದ ಗಾಳಿ ನಿಂದ್ರಾದೇವಿಯೇ ಕಳಿಸಿದಂತೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇಲೆಯ ಗಾಳಿ, ಬಯಲಿನ ಗಾಳಿಯಿಂದಾಗಿ ತೋಟದಿಂದಾವುತ್ತವಾದ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ವಾತಾವರಣ ಹಿತವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸೆಕೆ ಅನಿಸಿದರೆ ಹೊಲೆಯರ ಬೆಟ್ಟಯ್ಯ ಮಾಡಿದ ಬೆದರಿನ ಬೀಸಾಳೆ ಎರಡು ಸುತ್ತು ತಿರಿಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಆಸುಪಾಸಿನ ಜನರಿಗೂ ಗಾಳಿ ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಿನ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬೀಸಾಳೆಗಳಂತಲ್ಲ ಎಂದು ಏನೇನೂ ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೊರಗಡೆ ತಿರುಗಾಡಲು ಹೋದರೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಇವತ್ತು ಪೆನ್ಯನ್ ದಿನ ಎಂಬುದು ನೆನಪಾಯಿತು. ನಿನ್ನೇನೇ ಗೋಪಾಲರಾಯರು ಹೇಳಿದ್ದರು ಮರೆತೇ ಹೋಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕುಸುಮ ಯಾಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ? ಎಂದು ಕುಸುಮಳನ್ನು ಕೂಗಿದರು.

ರಾಯರ ಎತ್ತರದ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಜಾನಕಮ್ಮ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾ 'ಯಾಕೆ ಕೂಗಿದ್ದೀರಾ', ಕುಸುಮ ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಹೇಳಿದುದಾಗಿ ನೆನಪಿಸಿದರು. 'ಅರೆ; ಹೌದಲ್ಲಾ, ಮತ್ತೆ ಇವತ್ತು ಪೆನ್ಯನ್ ತರೋದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಿತ್ತಲ್ಲಾ; ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲ ಬರ್ತಾರೆ, ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದರು. ಆದರೆ ಜಾನಕಮ್ಮನಿಗೆ ಅವರೊಬ್ಬರನ್ನೇ ಸುತಾರಾಂ ಕಳಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೆನ್ಯನ್ ಹಣವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ನಂತರ ಕುಸುಮ ಬಂದೊಡನೆ ತಂದರಾಯಿತು. ಈಗೇನು ಹರಿದು ಬಿದ್ದದ್ದು ನಿಮಗೆ, ಹಣದ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂಗಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ, ರಾಯರು ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ! ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬರೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬಾಸೆ. ಜಾನಕಮ್ಮ 'ಮೊಮ್ಮಗ ಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ಬಂದನಂತರ ಹೋಗಿ ಅವನೊಟ್ಟಿಗೆ' ಎಂದರೂ ಕೇಳುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ರಾಯರಿಗೆ.

ಮೊದಮೊದಲು ರಾಯರು ಒಬ್ಬರೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಮೊಮ್ಮಗನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವನ ಶಾಲೆಯ ವೇಳೆ ಸರಿಹೋಗದ ಕಾರಣ ಕುಸುಮ ರಾಯರ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಯರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ. ಸೊಸೆ ಅಂದರೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿ. ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸೊಸೆ ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಪಿಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಾನಕಮ್ಮನಿಗೂ ಮೊನ್ನೆ ಪಾರ್ವತಮ್ಮನ ಗಂಡನಿಗಾದ

ಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಿನಿಂದಾ ಮತ್ತೂ ಅಂಜಿಕೆ ಮನವನ್ನಾವರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಪಾರ್ವತಮ್ಮನ ಗಂಡ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಿರುಗಾಡಲು ಹೋದವರನ್ನು ಬೆಳಗಿನ ಹಾಲಿನ ಟೆಂಪೋದವ ಉಡಾಯಿಸಿ ಹೋದನಂತೆ, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಅವರನ್ನು ಎತ್ತದೇ ಹಾಗೇ ಹೋಗಿದ್ದನಂತೆ. ಏನೂ ಕುಡಿದ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಕಂಡ ಜನ ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದು ಬಿಟ್ಟರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೆರಡು ಘಟನೆ ಕೇಳಿದ ಜಾನಕಮ್ಮನವರಿಗೆ ರಾಯರನ್ನು ಒಬ್ಬರನ್ನೆ ಕಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಟದ ಸ್ವಭಾವದ ರಾಮರಾಯರು ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ? ಅದಕ್ಕೆ ಜಾನಕಮ್ಮ 'ಸ್ವಲ್ಪ ಇರಿ ತಾನೇ ಆದರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಸೋಲಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ರಾಯರಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ. ನೀನೇಕೆ ಬರುತ್ತೀಯೆ ನಿನಗೇನು ಅಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಹೋಗಿ ಬರಬಲ್ಲೆ ಎಂಬ ಮೊಂಡುತನ ಹಿಡಿದರು 'ಹಾಗಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಮೊದಲೇ ಅರುವುಮರುವು, ಫಾರ್ಮ್ ಸರಿಯಾಗಿ ತುಂಬೋದು, ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಣಿಸೋದು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ಶುಭಳ ಫೋನ್ ಬಂದಿತ್ತಲ್ಲ ಅವಳ ಗೆಳತಿ ಬದಲಿಯಾಗಿ ಈ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ ಅಂತ, ಅವಳ ಹತ್ತಿರವಾದರೂ ಹೇಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ ಆಯಿತಾ' ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಮುದುಕ ಜೋಡಿ ಹೊರಟಿತ್ತು.

ರಾಮರಾಯರು ಮತ್ತು ಜಾನಕಮ್ಮ ಕಚೇರಿ ತಲುಪುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವೇ ಆಗಿತ್ತು. ರಾಯರ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಹೋಗಾಗಿತ್ತು. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಳಗವು ರಾಯರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಜಾನಕಮ್ಮನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅವರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ರಾಯರನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಕೂಡಿಸಿ ಜಾನಕಮ್ಮ ಶುಭದಳ ಗೆಳತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಅವಳು ರಜೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಬೇರೊಬ್ಬರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಯರ ಬಳಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಎಂದರು ಜಾನಕಮ್ಮ. 'ಗೊತ್ತು ಗೊತ್ತು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ನಾನೇ ಬರೋದು ನೀನಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ದರ್ಪ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದರು ರಾಯರು. ಗೊತ್ತು ಗೊತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ರಾಯರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೇ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿದರು. ಹಣ ಎಣಿಸುವಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ರಾಯರದೇ ಗತ್ತು. 'ಎಲ್ಲಾ ಹಣ ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ ಈಗ ನನ್ನದೇನಿದೆ? ಸರಿಯಾಗಿ ಎಣಿಸು ಮತ್ತೆ.' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಆಯಿತು ಮಹಾರಾಯರೆ' ಎನ್ನುತ್ತ ಜಾನಕಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಮುದ್ದಣ ಮನೋರಮೆಯಂತಿದ್ದ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನ ಜೋಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ ಸಂತಸಗೊಂಡಿತ್ತು. ಹಸನ್ಮುಖವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ರಾಯರು ಮುದುಕ ಜೋಡಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನಗುತ್ತೀರಾ? ಎಂದು ಕೀಟಲೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಒಬ್ಬ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಜಾನಕಮ್ಮನವರಿಗೆ 'ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಆಟೋ ತರಿಸಿ ಕೊಡಲೇ' ಎಂಬ ಸೇವಾಭಾವ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಜಾನಕಮ್ಮ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸೂಚಿಸಿ ರಾಯರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು.

ಇತ್ತ ತವರು ಮನೆ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಕುಸುಮಳನ್ನು ಕಂಡ ಅವಳ ತಂದೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕುಸುಮ ಬಾಮ್ಮ ಎಂದು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ತಾಯಿ ಬೆರಗಿನಿಂದ ಏನಮ್ಮ ಹೀಗೆ ಧಿಡೀರಾಗಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀಯೆ ಎಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ತಮ್ಮನನ್ನು ಕಂಡು ಕುಸುಮಳೇ ಕೇಳಿದಳು ಹೇಗಿದ್ದೀಯೆ ನಿನಗೆ ಹುಶಾರಿರಲಿಲ್ಲಾ ಅಂತಾ ಅಪ್ಪಾ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೇ ನೋಡಿ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಬಂದೆ ಎಂದಳು. ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಅತ್ತಿಗೆ

ತಂದಿಟ್ಟ ಬಿಸ್ಕೀರು (ಕಷಾಯ) ಕುಡಿದು ಕುಸುಮ ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ಬಂದಾಗ ಅತ್ತೆ-ಸೊಸೆ ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತನಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಟಿವಿ ನೋಡುವದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾದರು. ಕುಸುಮ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿದಳು. ಬಹಳ ದಿನದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆಯಾಸವಾದ ಕುಸುಮಳಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಅವಳ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬಂದುದು ಮಾವ ರಾಮರಾಯರ ಚಿತ್ರ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವತ್ತು ಪೆನ್ಸನ್ ದಿನ ಅಲ್ಲವೆ? ಮಾವನವರು ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಯಾರಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಅತ್ತೆಯವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪೀಡಿಸುತ್ತಾರೋ, ಏನು ರಂಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಎಂಬ ಕಳವಳ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಾಡಹತ್ತಿತು. ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ಬಂದವಳು ಬೆಳಿಗ್ಗಿನೇ ಹೊರಡುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಇದ್ದರೂ ನೋಡಿದವರು ಏನಂದಾರು ಅಂದುಕೊಂಡಳು. ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಮಾಡಿ ತಾನು ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವದಾಗಿ ಕುಸುಮ ಹೇಳಿದಳು. ತಂದೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ 'ಎರಡು ದಿನ ಇದ್ದು ಹೋಗಮ್ಮ' ಎಂದರು. ತಾಯಿ 'ಇಷ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ಬಂದೆಯಲ್ಲಾ' ಅಂದರೆ, ಅತ್ತಿಗೆ-ತಮ್ಮ, 'ಅವಳ ಅತ್ತೆ-ಮಾವರಿಗೂ ವಯಸ್ಸಾಯಿತಲ್ಲ' ಎಂದು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಾಂತ್ವನದ ನುಡಿ ಅಂದುಕೊಂಡರು. ಸಂಜೆ ಹೊರಟ ಕುಸುಮ ಕತ್ತಲಾಗುವದರೊಳಗೆ ಮನೆ ಸೇರಿದಳು.

ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಬಂದ ಕುಸುಮಳನ್ನು ಕಂಡು ಅತ್ತೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತಾದರೂ ಏನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕುಸುಮಳೇ ರಾಯರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವಂತೆ 'ಮಾವ ಪೆನ್ಸನ್ ಹಣ ತರಲು ನಾಳೆ ಹೋಗೋಣ' ಎಂದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಜಾನಕಮ್ಮ 'ಅದು ಹೇಗಮ್ಮ ಎರಡರಡು ಸಲ ಪೆನ್ಸನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಇವತ್ತು ನಾವು ತಂದಿದ್ದೇವಲ್ಲ' ಅಂದಾಗ, 'ಯಾಕತ್ತೆ?' ಎಂದು ಕುಸುಮ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು. ಜಾನಕಮ್ಮ 'ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಮಾವ ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ: ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಕುಸುಮ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು, ಬೇಗ ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು, ಅಂದರೆ ನಾನು ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇ ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಬಡ-ಬಡ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಿರಲಿ ನೀನಾಕೆ ಬೇಗ ಬಂದೆ' ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಕುಸುಮ ಪೆಚ್ಚಾದಳು. 'ಏನತ್ತೆ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿರಾ? ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದು ಋಷಿಯಾದ ಹಾಗೆ ನನಗನಿಸಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಾತಾಡಿಸೋಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಯವೇ ಇಲ್ಲಾ. ಹೊಸ ಟಿವಿ ತಂದಿದ್ದಾರಂತೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅದರ ಮುಂದೆ ಕೂತಿದ್ದರು. ಏನು ಬೊಂಬೆ ಕುಣಿಯೋದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಏನೋ? ಅವರವರ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ಟಿವಿ ಮುಂದೆ ಧಿಡೀರಾಗಿ ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಆಚೀಚೆಯವರೂ ಟಿವಿ ಭಕ್ತರೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು' ಎಂದಳು. 'ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಹುಶಾರಿಲ್ಲ ಅಂದಿದ್ದರಲ್ಲ ಜಾನಕಮ್ಮ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, 'ಬಿಡಿ ಅತ್ತೆ, ಅಪ್ಪಾ ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಕೆಲಸದ ಗಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವರೇನು ಕೇಳಿದ್ದರೋ? ಅವನಿಗೆ ಹುಶಾರಿರಲಿಲ್ಲ ನಿಜ. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣುಬ ನೋಡಿದೆ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತೆ ನಾನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟೆ' ಎಂದಳು.

'ಏನ್ಮಾವಾ ನೀವು; ನಾನು ಬರ್ತೀರಲ್ಲವಾ ನೀವಾಕೆ ಪೆನ್ಸನ್ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದಿರಿ?' ಎಂದು ಕುಸುಮ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ 'ನೀನು ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನ ನಿಂತು

ಬರ್ತಿಯಾ ಅಂತ ನಿಮ್ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದಳು. ಹಾಗಾಗಿ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲ ಸಿಗ್ನಾರೆ ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಬೇಗ ಹೋಗ್ಬರೋಕೆ ತಯಾರಾದರೆ ನಿನ್ನತ್ತೆ ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ: ನಾನೇನು ಸಣ್ಣ ಮಗುನಾ? ಇಲ್ಲಾ ತಾನೂ ಬರ್ತೆನಂತ ಹಟ ಹಿಡಿದಳು, ತಡವಾಗಿ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋದವು. ಯಾರೂ ಗೆಳೆಯರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ದುಡ್ಡೆಲ್ಲ ಅವಳೇ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಇನ್ನೇನು ಮಾಡ್ಲಿ?' ಎಂದರು ನಿರಾಶರಾಗಿ ರಾಯರು. ಕುಸುಮಳಿಗೆ ನಗು ಬಂತು. 'ಮಾವಾ - ಸೊಸೆ ಏನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಮತ್ತೆ ಪೆನ್ಸನ್ ತರೋ ವಿಚಾರಾನಾ? ಹೌದು, ಪೆನ್ಸನ್ ಹಣ ತರೋಕೆ ಯಾಕೆ ಕುಸುಮನೇ ಇರಬೇಕಿತ್ತು ಅಂತ ನಿಮ್ಮಾವಾ ಗೊಣಗೋದು ಏನಿದೆ ಅಲ್ಲಿ? ನಾನೆಲ್ಲಾ ಸಲೀಸಾಗಿ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು ಕರ್ಕೊಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲವಾ?' ಎಂದು ಜಾನಕಮ್ಮ ಕೆಣಕಿದಾಗ, ಕುಸುಮ ಮತ್ತೂ ಚುರುಕಾದಳು. 'ಅಲ್ಲೇ ಗಮ್ಮತ್ತಿದೆ ಅತ್ತೆ! ಅಲ್ಲಾ ಮಾವಾ? ಗುಟ್ಟು ರಟ್ಟು ಮಾಡಲಾ?' ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಛೇಡಿಸಿದಾಗ ರಾಯರು ನಿರ್ವಾಯವಿಲ್ಲದೇ 'ಹೇಳು, ಇನ್ನೇನು ಅವಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ನನ್ನ ಸಣ್ಣ ಮಗು ತರಹ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳಲ್ಲ, ನಾನು ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ ಇದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಅವಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿ' ಎಂದರು. 'ಅದೇನೆ ಅಂಥ ಗುಟ್ಟು' ಎಂದು ಜಾನಕಮ್ಮ ಬೆರಗಾಗಲು ಕುಸುಮ ಹೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಳು.

'ನಾನು ಮಾವನನ್ನು ಕರ್ಕೊಂಡು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗ್ತೇನಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಗೆಳೆಯರೂ ಸಿಗ್ನಾರೆ ಮಾತ್ನಾಡೋಕೆ. ಮಾತ್ನಾಡುತ್ತ ಅವರನ್ನು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಗೆಳೆಯರ ಮನೆಗೂ ಕರ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬರ್ತೇನೆ. ಮಾವನವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ಗೆಳೆಯರನ್ನೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹೊಟೇಲಿಗೂ ಕರ್ಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತೇನೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಋಷಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ತಿಂತಾರೆ. ದುಡ್ಡನ್ನು ಅವರೇ ಕೊಡ್ತಾರೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲೇ ಗಾರ್ಡನ್, ಮೋಲ್ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸುತ್ತಾಡಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಕರ್ಕೊಂಡು ಬರ್ತೇನೆ.' 'ಒಹೋ ಹೀಗೋ ವಿಷಯ' ಜಾನಕಮ್ಮ ಹುಬ್ಬೇರಿಸಿದರು. ಕುಸುಮ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ 'ಹೌದ ಅತ್ತೆ, ಮಾವ ಎಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿದರೂ ಏನು ತಿಂದರೂ ಚೆನ್ನಾಗೆ ಇರ್ತಾರೆ. ಏನೂ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೇ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಹೆದರಿ ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಳಿಸುವದಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಜ್ಜಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೋಚ್ಛೆ ತಿನ್ನೋಕೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಳಜಿ ಅವರಿಗೆ ಬಂಧನದಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು'. ಅಂದಳು. ಆದರೆ ಹೆಂಗರುಳಿನ ಜಾನಕಮ್ಮ 'ಮತ್ತೆ ಅವತ್ತೊಂದು ದಿನ ಗುಲಾಬು ಜಾಮೂನು ತಿಂದೇ ಅವರಿಗೆ ಭೇದಿ ಶುರುವಾಗಿತ್ತು. ಪುಟ್ಟನ ಜೊತೆ ಹೋದಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರಲ್ಲ? ಹೀಗೆಲ್ಲ ಆದಾಗ ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲಾ? ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ?' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ರಾಯರು ನಡುವೇ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿ 'ತನಗೇ ಅಂಥದ್ದೆಲ್ಲ ಇದೆಯೆಂದು ನನ್ನನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಅಂದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಹೇಳು ಕುಸುಮ ಹೇಳು' ಎಂದು ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಲೂ ಕರುಣಾಕರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬರಲೂ ಸರಿಯಾಯಿತು.

ಚರ್ಚಾಕೂಟದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಕರುಣಾಕರ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ದಿನದ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದನು.

ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ

ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಭ್ರಮ ಅನುವಾದವು ಅವ್ಯಕ್ತ ಅನುಭವದ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿ-ಡಾ. ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ

ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ

ತೇಜಸ್ವಿನಿ ನಿರಂಜನ

ಅನುವಾದವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಮಾಡುವ ತರ್ಜುಮೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಅವ್ಯಕ್ತ ಅನುಭವದ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದು ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ, ಜನಪ್ರಿಯ ಕವಿ ಡಾ. ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ನವೆಂಬರ್ ೩ರಂದು ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ಐಲೇಸಾ ತುಳು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೇದಿಕೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿಯವರ ಕಥಾ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ಇದೀಗ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ, ಲೇಖಕಿ, ತೇಜಸ್ವಿನಿ ನಿರಂಜನ ಹಾಗೂ ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿಯವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂವಾದವನ್ನು ಜೂಮ್ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮುಖಾಂತರ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತಾದರೂ ಅನುವಾದಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ, ಗೌರವಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ನೋವಿನ ಸಂಗತಿ. ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯವಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಸಾಲದು. ಯಾವ ಭಾಷೆಗೆ ಆತ ಅನುವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಣತಿ ಇರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮೂಲದ ಧ್ವನಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ಅವ್ಯಕ್ತವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು. ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಿಂದ, ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ವಿಶ್ವದ ಹಲವು ಮನಸ್ಸುಗಳ ಜೊತೆ ಒಡನಾಡುತ್ತಾ, ಕೃತಿಯ ಆತ್ಮದ ಜೊತೆಗೆ ಸಂವಹಿಸುತ್ತಾ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಮನುಜಲೋಕವನ್ನು ತೆರೆದಿಡುವ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೋದಾಹರಣವಾಗಿ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಅನುವಾದಕಿ, ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕಿ ತೇಜಸ್ವಿನಿ ನಿರಂಜನ ಅವರನ್ನು ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿಯವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ತೇಜಸ್ವಿನಿಯವರ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭುತ್ವ, ಅನುವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೃತಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಅನುವಾದಿತವಾಗಿ ಜಗದಗಲ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನುಡಿದರು. ತೇಜಸ್ವಿನಿಯವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದಿತ ಕತೆಯ ತುಣುಕೊಂದನ್ನು ಈವರೂ ಸಾಹಿತಿಗಳು ವಾಚನ ಮಾಡಿದ್ದು ವೀಕ್ಷಕರ ಮನಸೆಳೆಯಿತು.

ನಂತರ ಮಾತನಾಡಿದ ತೇಜಸ್ವಿನಿ ನಿರಂಜನ ಅವರು ಬರವಣಿಗೆಯ ಓಘ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿನ ಭಾಷಿಕ ಲಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ

ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿ ಜನಮಾನಸವನ್ನು ತಲುಪಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮುಂಬಯಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ತವರು ಭೂಮಿ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನ ಜೀವನ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ಎಂದು ಆಪ್ತವಾದ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದ ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿಯವರು ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ವಿಭಾಗದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಒಡನಾಟವನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿದರು. ಕೊರೋನಾ ಸಂಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ತುಳು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಐಲೇಸಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಮೂಹ ಗುಣದಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಈ ಕೊರೋನಾ ಸಂಕಷ್ಟದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದೀಪಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಣತೆಗಳು, ಆಗಸದಲ್ಲಿನ ತಾರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನಗಲಿದ ಆತ್ಮೀಯರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಪರಿ ಮನಕಲಕುವಂತಿತ್ತು. ಮೊದಲಿಗೆ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೂ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೂ ಆದ ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ದೀಪ ಬೆಳಗಿದ ಈವರೂ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಮಸ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಜಯಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿನ ಲಯ, ಕಥನಗಳ ರೂಪಕಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿ ಮಹಾನಗರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷವನ್ನಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರೂ, ಐಲೇಸಾ ತಂಡದ ನಾಯಕರೂ ಆದ ಸುರೇಂದ್ರ ಶೆಟ್ಟಿ ಮಾರ್ನಾಡ್ ಅವರು ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಅವರ ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ಕಿರುಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಸಂವಾದದ ನಂತರ ತುಳು ಕನ್ನಡಿಗರ ಜಾಗತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೇದಿಕೆಯಾದ ಐಲೇಸಾ ತಂಡದ ಗಾಯಕರೂ, ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರೂ ಆದ ರಮೇಶ್ಚಂದ್ರ, ಗಾಯಕ ಸುಧಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಕಾಯ್ಕಿಣಿಯವರ ಅನುವಾದಿತ ಕವಿತೆ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ ಗೀತೆಗಳ ಗಾಯನಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದರು. ಗೀತ ಗಾಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಾಹಿತಿ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ, ಐಲೇಸಾ ತಂಡದ ರೂವಾರಿ ಶಾಂತಾರಾಂ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ಕಲಾ ಭಾಗ್ವತ್ ಹಾಗೂ ನಳಿನಾ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಜಯಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದರು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಭಾಗದ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ ಡಾ. ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಸುಧಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರಿಗೆ ಮುದನೀಡಿತು.

NOTE

ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ
 ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ
 ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ
 ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ
 ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ
 ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ
 ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ
 ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ
 ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ
 ಉಲ್ಲಾಸ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸುದ್ದಿಗಳು ಉಲ್ಲಾಸ

Common Herbs for Home Remedies

Dr. Narayan G. Hegde

8. Nirgudi : Vitex negundo

Habitat : Tropical shrub, grows up to 4-5 m, propagated by stem cuttings.

Uses : Leaves are used as anti-diabetic, anti bacterial, anti-fungal, anti inflammatory, anti nociceptive, anti androgenic, anti convulsant, antioxidant and anti-tumor agents.

- Leaves or juice consumption eases respiratory system.
- Leaves improve digestion.
- Being anti-inflammatory, helps to reduce swelling and heal wounds.
- Cures skin diseases
- As leaves have anti-acne property, oil prepared boiling with Vitex leaves is useful for massaging arthritic patients.
- Consumption of leaves help to improve fertility.
- Leaves are effective for menopausal problems.

9. Ashwagandha : Withania somnifera

Habitat : Ashwagandha is a shrub, grows up to 2 m, extensively used in traditional Ayurvedic medicines in India. It grows wild on wastelands, in tropical and subtropical regions of central and eastern parts of India.

Uses : Ashwagandha roots contain steroidal alkaloids and steroidal lactones. Its roots are dried, powdered and consumed directly or used in herbal tea for treating various ailments.

- It helps to maintain blood pressure and Cholesterol levels.
- It reduces Stress and Anxiety.
- It controls inflammation.
- It helps Adrenal functions.
- It reduces Joint pains and boosts immunity.
- It contains anti-tumor properties.

ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಡೊಂಬಿವಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ ನಾಡ ಹಬ್ಬ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಸರಸ್ವತಿ ಹೆಗಡೆ (ವಿಜಾಪುರೆ)' ಚರ್ಚಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹಾಗೂ 'ಹೇಮಾವತಿ ಹೆಗಡೆ' ಕೇರಮ್ ಡಬಲ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. 07-11-2021 ರಂದು ಮಂಜುನಾಥ ಶಾಲಾ ಸಭಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣೆ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಯಿತು. ವಿಜೇತರಿಗೆ ಹಾರ್ಡಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

Obituary

Smt. Vijaya Subray Bhat (71 years) passed away on 15. 11.2021 at Bengaluru. She is survived by her sons Rajesh and Nityanand.

We pray for the eternal peace of the departed soul.

PAGE DONATED BY : SMT. SHANTA V. HEGDE, CARMICHAEL ROAD

Posted at Mumbai Patrika Channel Stg. Office Mumbai - 400 001	Date of Posting : 2 nd , 3 rd of every month
Date of Publication : 1st of every month	REGISTERED NEWSPAPER
If undelivered, please return to : HAVYAKA WELFARE TRUST B-207, Valmiki Apts., Near Pharmacy College, Sundar Nagar, Kalina, Vidyanagari P. O., Mumbai - 400 098. ☎ 2665 2591 E-mail : havyakamumbai@hotmail.com Visit : www.havyakamumbai.com	To,
Published by Narayan Akadas R. for Havyaka Welfare Trust, Mumbai - 400 098. being printed at M/s. Navin Printers, Mumbai - 400 016. Hon. Editor : Smt. Amita S. Bhagwat	

ಕುಮಾರಿ ದೇವಿಕಾ : ಸ್ವರ್ಣಪದಕ

ನವೆಂಬರ್ 15, 2021 ರಂದು ಪಿ.ಇ.ಎಸ್. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಘಟಿಕೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾದ ಎಮ್. ವೆಂಕಯ್ಯ ನಾಯ್ಡು ಅವರ ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ ಕುಮಾರಿ ದೇವಿಕಾ ಹೆಗಡೆಯವರು ಎಮ್. ಫಾರ್ಮಾ (ಫಾರ್ಮ್ಯಾಸ್ಯೂಟಿಕಲ್ಸ್) ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ರ್ಯಾಂಕ್ ಗಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವರ್ಣಪದಕ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇವಿಕಾ ಹೆಗಡೆಯವರು ಸಿದ್ಧಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಕೋಡ್ಲಮನೆ ಮೂಲದ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಈಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ ಹಾಗೂ ಕುಸುಮಾ ದಂಪತಿಗಳ ಸುಪುತ್ರಿ, ಅವರಿಗೆ ಹಾರ್ಡಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

Contact
CM JOSHI, Director
Mobile : 8879590011
**OWNER THE RISING STARS
EVENT MANAGEMENT**

Nipro PharmaPackaging India Pvt Ltd